

Bedřich Šupčík (* 22. 10. 1898 - † 11. 7. 1957)

Bedřich Šupčík se narodil v Trumau u Vídně do početné české rodiny. Malého chlapce si proto vzala do Kvasic u Kroměříže jeho teta Eva Skaličková, která jej také přivedla do Sokola. A když se po vojně projevil jako zdatný a pilný cvičenec, doporučili ho místní do Sokola Brno I. Měl sice zavalitější postavu, nosil brýle, ale byl výjimečně fyzicky zdatný a vybavený dynamickou silou. K tomu připojil pracovitost a nevšední snahu o zdokonalování a během tří let tak vyrostl ve vrcholového závodníka. Brněnští sokolové se přimluvili u ředitele Báňské a hutní společnosti, aby Bedřicha zaměstnal a dal mu byt. Při práci pravidelně chodil do cvičení tak vášnivě, že se již v r. 1924 dostal do reprezentačního družstva na olympijské hry. A reprezentoval slavně!

Jednou z posledních disciplín olympijských her v Paříži v r. 1924 byl šplh na osmimetrovém laně bez přírazu. Francouzští diváci na otevřeném stadionu v Colombes se 20. července již těšili na další zlatou medaili, protože v čele soutěže byl domácí borec Albert Séguin. Jenže pak pod lano nastoupil reprezentant Československa Bedřich Šupčík. Bedřich, proslulý svou silou a hbitostí, po laně doslova letěl a oněch osm metrů překonal za 7,2 vteřiny! Vybojoval tak vůbec první československou zlatou olympijskou medaili.

Šupčíkův úspěch nahradil výpadek družstva gymnastů, kteří aspirovali na medaili ve víceboji družstev. Bohužel přišla dvě zranění a tým přišel o ambice. Jeho zbylí členové o to více usilovali o individuální úspěch... a získali v jednotlivých disciplínách celkem devět medailí, což se v historii dalších OH v kategorii mužů již nikdy neopakovalo.

Šplh byl v té době jednou z disciplín gymnastického víceboje a byl zařazen do programu olympijských her čtyřikrát. Pokaždé však cílová meta měla jinou výšku, takže žádný z vítězných časů nemůže být stanoven jako olympijský rekord. O čtyři roky později na olympijských hrách v Amsterdamu sokolské družstvo, ve kterém byl i Šupčík, vybojovalo stříbrné medaile. Šplh už však nebyl na programu.

Sokolský činovník a novinář František Erben popsal historický úspěch jako očitý svědek v měsíčníku Tělocvik (srpen 1924): "A přece jsme viděli vlajku československou na středním vítězném stožáru olympijském a přece jsme viděli, jak gymnasté cizích národů a tisíce francouzských diváků snad poprvé v životě naslouchali zvukům naší hymny. Všichni jsme byli krajně pohnuti. Hráli na znamení vítězství Šupčíkova, toho hochy zlatého srdce, borce nesrovnatelné úpornosti a svalstva ocelového. Jeho úžasná energie lila se celým závodem. Od povinné hrazdy, kdy, neuspokojen osmi body, přímo se rval o opravu, maje před sebou celý závod ohromného napětí, pro který nesmělo se atomu síly zbytečně vyplýtvati - až do konce, do posledního výkonu, šplhu na laně, kde bije nejrychlejšího z dosavadních závodníků o tři pětiny vteřiny. Dovedeme my oceniti tohoto vítězství? Uvědomujeme si vůbec, co je to championát, světové mistrovství ve šplhu? Myslím, že ne! Aspoň Šupčík sám za nic na světě nedovedl pochopiti, že dosáhl něčeho kromobyčejného a že za to, „co nic není“, budou hráti hymnu a vytáhnou naši státní vlajku na místo nejčestnější." To ostatně nejlépe potvrdila slova samotného Šupčíka: "Člověk dře na hrazdě, na bradlech, na kruzích, pak dobře zvládne takovou lehkou věc, jako je šplh, a najednou tolik slávy. Vždyť já to trénoval už jako kluk, když jsem bosý lezl po stromech." Avšak předseda Československého olympijského výboru Jiří Guth-Jarkovský to viděl jinak: "Třicet let jsem o to pracoval, aby naše vlajka zavlála nad stadionem olympickým, aby nám zahráli naši hymnu - avšak marně. Věděl jsem a říkal jsem si vždy, že pouze sokolové mohou toho docílit. A také teprve dnes zásluhou sokolstva má touha byla splněna. Děkuji vám, bratři!" pronesl dojatě v šatně gymnastů krátce po závodě, kdy objímal legendárního sokolského náčelníka Jindru Vaníčka a slzel radostí.

Bedřich patřil rovněž mezi členy vítězných gymnastických týmů na mistrovství světa v Lyonu 1926 a v Lucemburku 1930. Svými stabilními výkony přispěl k dalším úspěchům družstva.

S vrcholovou sportovní kariérou se rozloučil po mistrovství světa v r. 1931, kde získal 3. místo na kruzích a 5. místo na bradlech.

Začal působit jako sokolník nuselské sokolovny, poté působil v Hostivaři. V době válečné a poválečné se živil jako obchodní cestující s hasicími přístroji a posléze jako expert požární ochrany v Praze. Po válce se aktivně začlenil do komise pro obnovu místních tělovýchovných orgánů. V r. 1948 jej postihl infarkt a na naléhání rodiny se přestěhoval z Prahy do klidného prostředí Horosedel, manželčina rodiště. Přijal méně náročné místo u pojišťovny v Písku. Zanedlouho jej však stihl další infarkt, po kterém odešel do invalidního důchodu. Tehdy se o pomoc a podporu v nouzi obrátil ke Státnímu výboru pro tělovýchovu a sport, který se k němu však zcela otočil zády - jako příslušník Sokola byl nepohodlný. Začal si tedy přivydělávat jako pojišťovací agent. Třetí infarkt se mu stal osudným a z písecké nemocnice se domů nikdy nevrátil. Zemřel v nedožitých 59 letech. Pochován je na hřbitově v Mirovicích. V r. 1992, kdy Sokol v Příbrami slavil 130. výročí svého založení, byly hledány přitažlivé disciplíny do programu oslav. Tehdejší náčelník jednoty Svatopluk Chrastina si vzpomněl na nepochopené snahy oživit olympijský šplh v letech 1980-87. Nultý ročník Memoriálu Bedřicha Šupčíka se uskutečnil 27. 2. 1993 v příbramské sokolovně. Pravidla tohoto šplhu předepisují start ze sedu na zemi a následný šplh na laně bez přírazu nohou k metě ve výši osmi metrů. Znovuzrozená sokolská disciplína se z Příbrami šířila všemi směry, získávala desítky nových vyznavačů, a tak není divu, že v r. 2001 vznikla při České gymnastické federaci Komise olympijského šplhu.

"Jinak je ovšem šplh docela jednoduchá věc: sednete na zem, osm metrů dlouhé lano uchopíte jednou rukou asi metr vysoko, druhou se dotýkáte podlahy a po startérově pokynu vyrazíte vzhůru. Bez přírazu, nohama si nesmíte pomáhat. Víc vědět nepotřebujete a osmdesát let starý čas prvního českého olympijského vítěze znáte," říká Pavel Kovář (Reflex, 2004).

Za přítomnosti delegací českého olympijského výboru, České obce sokolské, sokolské župy Jeronýmovy, T.J. Sokol Příbram a syna B. Šupčíka, Miroslava, se 16. 10. 2003 před 105. výročím Šupčíkova narození uskutečnilo odhalení jeho pamětní desky v Horosedlech na budově obecního úřadu.